

Sygn. akt V Ka 161/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący: SSO Janusz Chmiel

Sędziowie: SSO Sławomir Klekocki (spr.)

SSO Anita Ossak

Protokolant: Monika Brzoza

w obecności Wandy Ostrowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2014 r.

sprawy:

A. R.

córki J. i G.

ur. (...) w W.

oskarżonej o przestępstwo z art. 300 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonej i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 23 grudnia 2013r. sygn. akt II K 547/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne;

II. zasądza od oskarżonej A. R. i oskarżyciela posiłkowego P. Ż. na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie po 10 /dziesięć/ złotych i obciąża ich opłatą za II instancję:

- A. R. w kwocie 120 /sto dwadzieścia/ złotych,

- P. Ż. w kwocie 60 /sześćdziesiąt/ złotych.

Sygn. akt V Ka 161/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim uznał A. R. za winną tego, że:

- w okresie od 11.06.2010r. to jest od zawarcia w formie aktu notarialnego w W. w siedzibie Kancelarii Notarialnej przy ul. (...) - warunkowej umowy sprzedaży nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) i w tym dniu uzyskania pełnej ceny za sprzedaż w/w nieruchomości w kwocie 100.000 zł- do dnia 30.08.2010r. to jest zawarcia w w/w Kancelarii Notarialnej- umowy przeniesienia własności w/w nieruchomości- działając w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy Katowice- Wschód w Katowicach w dniu 29 czerwca 2009r. sygn. VI GNC 1422/09/12, uszczupliła zaspokojenie swojego wierzyciela P. Ż. poprzez zbycie składnika swojego majątku w postaci w/w nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) zagrożonej zajęciem komorniczym w postępowaniu egzekucyjnym sygn. akt II Km 2395/09 prowadzonym przez P. S. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Wodzisławiu Śląskim, który zawiadomił w dniu 03.09.2009r. A. R. o wszczęciu postępowania egzekucyjnego o należność główną w kwocie 9.750,97 zł plus odsetki i koszty w sprawie o sygn. akt II KM 2395/09 oraz w dniu 19.11.2009r. przesłuchał A. R. w charakterze dłużnika w w/w postępowaniu, tj. przestępstwa z art. 300 § 2 kk i za to na mocy tego przepisu skazał ją na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podst. art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił oskarżonej wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 3 lat tytułem próby. Na podst. art. 627 kpk i § 14 ust. 7 i § 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od oskarżonej A. R. na rzecz oskarżyciela posiłkowego P. Ż. kwotę 1008 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Sąd obciążył oskarżoną kosztami postępowania i opłatą w stosownej wysokości.

Apelację od tego wyroku wnieśli pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego oraz obrońca oskarżonej. Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zaskarżył wyrok w punktach 1 i 2 na niekorzyść oskarżonej w zakresie zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności oraz w zakresie zaniechania orzeczenia obowiązku

naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego. W uzasadnieniu pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zarzucił wyrokowi :

1. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że stopień winy i społecznej szkodliwości z uwzględnieniem zachowania oskarżonej po popełnieniu przestępstwa i w trakcie procesu uzasadnia przekonanie, że wymierzona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania stanowi adekwatną dolegliwość do popełnionego czynu i szkody majątkowej wyrządzonej pokrzywdzonemu;

2. naruszenia prawa procesowego, a to art. 167 i nast. kpk poprzez zaniechanie prowadzenia dowodów zawnioskowanych w poprzedniej apelacji, a to dokumentów znajdujących się w aktach SR Wodzisław Śląskim I C 1499/12 oraz zeznań świadków przesłuchanych w tej sprawie na okoliczności w jakich oskarżona wyzbyła się swojego majątku a przede wszystkim iż jej działanie było z góry przemyślane i ukierunkowane na pokrzywdzenie wierzyciela a zatem stopień społecznej szkodliwości czynu i winy oskarżonej jest bardzo wysoki.

W oparciu o w/w zarzuty pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 1 i orzeczenie środka karnego z art. 39 pkt 5 kk obowiązku naprawienia szkody oraz o uchylenie punktu 2 wyroku ewentualnie o zmianę punktu 1 poprzez nałożenie obowiązku naprawienia szkody w trybie art. 72 § 2 kk.

Obrońca oskarżonej A. R. zaskarżył wyrok w całości zarzucając :

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę rozstrzygnięcia, a mający istotny wpływ na jego treść , polegający na uznaniu, iż oskarżona: udaremniała wykonanie orzeczenia sądowego poprzez uszczuplenie swojego majątku, miała środki na zapłatę długu wobec pokrzywdzonego, miała zamiar udaremnienia wykonania orzeczenia sądowego oraz nie wykazała, że pieniądze pochodzące ze sprzedaży przedmiotowej nieruchomości zastały spożytkowane na spłatę innych długów dawniej wymagalnych, w tym długów jej męża, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, zwłaszcza logiczne i spójne wyjaśnienia oskarżonej, zeznania T. R. oraz P. S., skłaniał do poczynienia odmiennych ustaleń faktycznych, które prowadziłyby do konstatacji, iż oskarżona nie wypełniła swoim zachowaniem znamion czynu z art. 300 § 2 kk;

2. obrazę prawa procesowego mającą istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 4, 7 i 366 kpk polegające: na wybiórczej i dowolnej ocenie materiału dowodowego w postaci wyjaśnień oskarżonej oraz zeznań T. R. z rażącym naruszeniem zasad prawidłowego

rozumowania i odmowę przyznania tym wyjaśnieniom i zeznaniom cechy wiarygodności tylko w części, pomimo iż były one w całości spójne i logiczne w świetle zasad doświadczenia życiowego, co jednocześnie doprowadziło do nieuwzględnienia tych okoliczności, które przemawiały na korzyść oskarżonej, jak również braku wszechstronnego wyjaśnienia wszelkich istotnych okoliczności sprawy, co ostatecznie doprowadziło do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych;

3. obrazę prawa procesowego mającą istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 191 § 2 kpk w zw. z art. 182 § 1 kpk polegające na braku pouczenia T. R. o prawie do odmowy składania zeznań, pomimo ujawnienia się okoliczności uzasadniających takie pouczenie.

W oparciu o te zarzuty obrońca oskarżonej wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od zarzucanego jej czynu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Obie apelacje nie zasługują na uwzględnienie, a podniesione w nich zarzuty i wnioski są nie trafne. W pierwszej kolejności sąd odwoławczy omówi apelację obrońcy oskarżonej A. R. jako dalej idącą. Podniesiony przez obrońcę w apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych byłyby zasadny jedynie wówczas, gdyby sąd I instancji oparł swój wyrok na faktach, które nie znajdują potwierdzenia w wynikach postępowania dowodowego, albo też z faktów tych wyciągnął wnioski niezgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Takich uchybień sąd rejonowy w przedmiotowej sprawie się nie dopuścił, albowiem wskazał dowody, na których oparł swoje ustalenia jednocześnie wskazując przesłanki, którymi się kierował odmawiając wiary dowodom przeciwnym przy czym dokonanych ustaleń dokonał zgodnie z zasadami swobodnej oceny dowodów. Obrońca oskarżonej w swojej apelacji powieli linię obrony prezentowaną przez oskarżoną w trakcie trwania postępowania sądowego. Według obrońcy oskarżonej w chwili sprzedaży przedmiotowej nieruchomości oskarżona przyznawała, że kondycja finansowa jej firmy była umiarkowanie dobra, a jej firmie nie groziła upadłość, czy niewypłacalność. Sąd rejonowy jednak w swoim uzasadnieniu wskazał w oparciu o zeznania komornika P. S., że sytuacja firmy oskarżonej nie była tak dobra jak twierdzi w apelacji obrońca. Wszystkie egzekucje komornika wobec oskarżonej okazały się bezskuteczne, majątek oskarżonej nie pozwalał na zaspokojenie roszczeń pokrzywdzonego.

Nie trafny okazał się również zarzut, że sąd I instancji nie wyjaśnił, czy komornik informował oskarżoną o treści art. 930 kpc. Jednak stwierdzić należy o czym również sygnalizował w swoim uzasadnieniu Sąd Okręgowy, że przedmiotowa nieruchomość nie została zajęta (groziło tylko jej zajęcie) a zatem przepis art. 930 kpc nie ma zastosowania. Z wyjaśnień samej oskarżonej oraz zeznań jej męża T. R. wynika jednoznacznie, że po uzyskaniu ze sprzedaży nieruchomości kwoty 100 tysięcy złotych postanowiła spłacić długi jej męża pomijając firmę pokrzywdzonego.

Sąd Okręgowy nie dopatrył się naruszenia przepisów art. 4, 7 i 366 kpk jak zarzucał to w swojej apelacji obrońca oskarżonej. Wskazać należy, że wyrażona w art. 4 kpk zasada obiektywizmu nie polega na obowiązku interpretowania materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie jedynie na korzyść oskarżonego. Zasada ta nakazuje zachowanie obiektywnego stosunku do stron procesowych i do obiektywnej oceny wszystkich dowodów zgromadzonych w sprawie. Z kolei przepis art. 7 kpk stanowi, iż organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd I instancji nie dopuścił się jak sugeruje w swojej apelacji obrońca oskarżonej obrazę przepisów postępowania art. 7 kpk, ponieważ dokonana przez sąd rejonowy ocena zgromadzonych w sprawie dowodów była bezstronna, rzetelna i kompleksowa. Jeżeli chodzi o naruszenie art. 366 kpk to musi to być

oceniane przez pryzmat realizacji zasady prawdy materialnej, a więc przez ocenę dokonanych ustaleń faktycznych. Sąd odwoławczy uznał, że sąd rejonowy wyjaśnił wszystkie okoliczności które mogłyby mieć wpływ na ustalenia faktyczne. Nie zasługiwał również na uznanie zarzut podniesiony w apelacji obrońcy oskarżonej art. 191 § 2 kpk w zw. z art. 182 § 1 kpk polegający na braku pouczenia T. R. o prawie do odmowy składania zeznań, pomimo ujawnienia się okoliczności uzasadniających takie pouczenie. Jak wynika bowiem z protokołu rozprawy głównej w dniu 18 grudnia 2013 r. k. 303 verte świadkowie (w tym świadek T. R.) przesłuchiwanie przez sąd w tym dniu zostali pouczeni min. o treści art. 182 kpk. Skoro zatem T. R. został pouczony o treści uprawnień przysługujących mu na podstawie art. 182 kpk, nie oświadczył, że korzysta z tego prawa, ale przystąpił do składania zeznań, to brak takiego oświadczenia nie stanowi obrazy art. 191 § 2 kpk vide postanowienie SN z dnia 5.01.2006 r. sygn. III KK 195/05 OSNKW 2006/4/39. Ponadto należy mieć na uwadze, że niniejsza sprawa po raz drugi trafia przed sąd odwoławczy będąc poprzednio uchylona. Zgodnie treścią art. 186 § 1 kpk T. R. nie przysługiwało prawo do odmowy składania zeznań. Takie prawo przysługiwało mu podczas pierwszego zeznania w postępowaniu sądowym. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego sformułowanie „pierwsze zeznanie w postępowaniu sądowym „ (art. 186 § 1 kpk) nie odnosi się do sytuacji procesowej, w której sprawa po uchyleniu wyroku sądu I instancji została przekazana sądowi do ponownego rozpoznania i świadek jest ponownie przesłuchiwany vide postanowienie SN z dnia 24.11.2010 r. sygn. I KZP 18/10 OSNKW 2010/11/97. W tych okolicznościach w ocenie Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, iż zachowanie oskarżonej A. R. wyczerpało znamiona zarzucanego jej czynu z art. 300 § 2 kk . Sąd rejonowy dokonał oceny dowodów zgromadzonych zarówno w toku postępowania przygotowawczego jak i sądowego w sposób bezstronny, nie przekraczając granic swobodnej oceny dowodów, a przy tym uwzględnił zasady doświadczenia życiowego, a swój pogląd na ostateczne wyniki przewodu sądowego przekonująco uzasadnił w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Tym samym zarzuty podniesione w apelacji obrońcy oskarżonej mają w ocenie Sądu Okręgowego charakter czysto polemiczny i sprowadzają się do negowania właściwych ocen i ustaleń sądu, przeciwstawiając im własne oceny i wnioski, które w żadnym razie nie mogą podważyć trafności rozstrzygnięcia sądu rejonowego. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8.06.2004 r. sygn. II Aka 112/04 KZS 2004/7-8/6 "sama tylko możliwość przeciwstawienia ustaleniom dokonany w zaskarżonym wyroku odmiennego poglądu uzasadnionego odpowiednio dobranym materiałem dowodowym nie świadczy, że dokonując tych ustaleń sąd popełnił błąd. Dla skuteczności zarzutu błędu niezbędne jest wykazanie nie tylko wadliwości ocen (wniosków wyprowadzonych przez sąd) ale i wykazanie konkretnych uchybień w ocenie materiału dowodowego jakich dopuścił się sąd". Jeżeli chodzi o apelację pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego co do obrazy art. 167 kpk i następnie to stwierdzić należy, że sąd rejonowy nie był zobowiązany do przeprowadzenia dowodów zawnioskowanych w poprzedniej apelacji pełnomocnika. Skoro po uchyleniu wyroku przez sąd odwoławczy takie wnioski nie składał pełnomocnik w trakcie trwania procesu to sąd nie był zobowiązany z urzędu przeprowadzać w/w dowody. Podkreślić należy, że sąd rejonowy uznał oskarżoną za winną popełnienia czynu z art. 300 § 2 kk jak twierdzi w swojej apelacji pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego. Odnośnie zarzutu zaniechania orzeczenia obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego, to zgodnie z treścią art. 415 § 5 kpk takiego obowiązku nie orzeka się jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. W realiach niniejszej sprawy takie orzeczenie wydał Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach dnia 29.06.2009 r. sygn. akt VIGNc 1422/09/12 Nakazem zapłaty orzekł od A. R. i R. L. solidarnie na rzecz P. Ż. kwotę 9.750,97 zł k.106. Odnośnie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych co do pozytywnej prognozy wobec oskarżonej i warunkowe zawieszenie wymierzonej jej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności na okres próby 3 lat należy stwierdzić, że sąd rejonowy w swoim uzasadnieniu wskazał dlaczego uznał, iż taka prognoza wobec oskarżonej istnieje. Oskarżona jak wynika z karty karnej nie była dotychczas karana, obecnie pracuje nie wchodzi w konflikty z prawem. Zdaniem sadu odwoławczego orzeczona kara jest zgodna z dyrektywami określonymi w art. 53 kk.

Z tych też względów nie uznając zasadności zarzutów apelacji obrońcy oskarżonej oraz pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, nie podzielając przytoczone na ich poparcie argumentów Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk.